

RAPORTTI AVUSTUKSELLA TOTEUTETUSTA TOIMINNASTA VUONNA 2024 / Pohjois-Savon hyvinvointialue

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) on valtakunnallinen kaikille avoin kansalaisjärjestö, jonka päämääränä on edistää lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia, lisätä lapsuuden ja vanhemmuuden arvostusta ja näkyvyyttä yhteiskunnassa, sekä tuoda lapsen näkökulmaa päätöksentekoon. MLL toimii sen puolesta, että jokaisen lapsen oikeus turvalliseen lapsuuteen toteutuisi ja että vanhemmat saisivat lähiympäristöstään riittävästi tietoa ja tukea, jota he lapsiperheen arjessa kaipaavat. MLL:n toiminnan lähtökohtana ovat MLL:n arvot: lapsuuden ja vanhemmuuden arvostus, yhdenvertaisuus ja ilo.

MLL Järvi-Suomen piirin toiminnot ovat avoimia kaikille. Toiminnoista osa kohdentuu erityisesti haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, nuoriin ja perheisiin. MLL:n toiminta on ennalta vahvistavaa ja sen tavoitteena on lisätä lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Avustettavassa toiminnassa piirin yhteistyökumppaneina ovat hyvinvointialueen lapsiperheiden palvelut, oppilas- ja opiskelijaterveydenhuolto, sosiaalityö ja sosiaaliohjaus sekä kasvatusta- ja perheneuvonta. Lisäksi yhteistyökumppaneina ovat olleet perhekeskustoimijat, järjestöt ja seurakunnat sekä kuntien toimijat.

MLL:n avustuksella toteuttamien toimintojen kuvaus

MLL:n Järvi-Suomen piiri on ottanut käyttöön kehityksen kehä -ajatuksen toimintansa kehittämisessä. Ajatuksena on kehittää jokaiseen lapsen ja nuoren, vanhemmuuden ja parisuhteen kehityskauteen toimintaa, joka tukee tervettä kasvua ja kehitystä.

MLL:n Järvi-Suomen piiri kehittää lapsille, nuorille ja perheille sekä vapaaehtoisille suunnattuja digitaalisia toimintoja kuten vapaaehtoisten koulutuksia, digitaalista vertaistukea nuorille ja vanhemmille ja muita vertaisryhmiä.

Lapsille ja nuorille suunnattu toiminta

MLL:n tukihenkilötoiminta: Kaveri- ja heppakaveritoiminta

Kaveritoiminta on tarkoitettu 4–17-vuotiaille lapsille ja nuorille, jotka kaipaavat aikuisen seuraa ja yhteistä tekemistä. Kaveritoiminnan tarkoituksena on vahvistaa lapsen tai nuoren vuorovaikutustaitoja ja itsetuntoa, löytää lapselle tai nuorelle mielekäs harrastus ja tukea ystävyysuhteiden syntymisessä ja yksinäisyyden ehkäisyssä. Lasta ja nuorta voidaan tukea ja hänen taitojaan vahvistaa varhaisessa vaiheessa, jolloin ongelmat eivät kasaudu ja kärjisty. Lapsen/nuoren hyvinvointi lisääntyy ja koko perheen elämänhallinta vahvistuu.

Selviydytään kiusaamisesta -toiminta

Selviydytään kiusaamisesta -toiminnan kautta autetaan kiusaamista kokeneita 10–21-vuotiaita lapsia ja nuoria vahvistamaan itsessään niitä taitoja, joita kiusatuksi joutuminen on heissä

heikentänyt. Työmuotoina ovat vertaisryhmä- tai yksilötoiminta. Selviytyään kiusaamisesta - toiminnassa koulutetaan myös nuorten kanssa toimivia ammattilaisia Selviytyjät-menetelmien käyttöön. Koulutusten tavoitteena on lisätä nuoria kohtaavien ammattilaisten osaamista kiusaamisen seurauksista, suojaavista tekijöistä ja kiusatun nuoren tukemisesta.

Selviytyjät-vertaisryhmät kokoontuvat syys- ja kevätlukukausittain Kuopiossa. Ne on tarkoitettu 12–21-vuotiaille kiusaamista kokeneille nuorille. Uutena toimintamuotona vuonna 2025 aloitetaan 10–12-vuotialle kiusaamista kokeneille lapsille suunnattu vertaisryhmätoiminta. Lisäksi tarjotaan yksilöohjausta kiusaamiskokemusten käsittelyyn (1–5 tapaamista/nuori). Selviytyjät-verkkovertaisryhmään voivat osallistua myös ne nuoret, joille Kuopion lähiryhmään osallistuminen ei ole mahdollista.

Perheille/vanhemmille suunnattu toiminta

MLL:n tukihenkilötoiminta: Perhekummitoiminta

Perhekummitoiminnan tarkoituksena on tukea ensisijaisesti vauvaa odottavia tai varhaiskasvatusikäisten lasten vanhempia keskustelemalla ja kuuntelemalla, sekä auttamalla arjen asioissa. Toiminta tukee lapsiperheiden hyvinvointia ja vanhemmuutta, sekä ehkäisee ongelmien syntymistä ja kasautumista. Perheiden hyvinvointi lisääntyy ja koko perheen elämänhallinta vahvistuu.

MLL:n tukihenkilötoiminta: Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminta

Ystäväksi maahanmuuttajaäidille -toiminnan tarkoituksena on tukea maahanmuuttajaäitien kotoutumista Suomeen, kielenoppimista ja tutustuttaa heidät suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin. Vastavuoroisesti suomalaiset naiset oppivat uusia asioita uusista kulttuureista.

Tilapäinen lastenhoitoapu

MLL:n tilapäinen lastenhoitoapu on tarkoitettu kaikille tilapäistä lastenhoitoa tarvitseville perheille. Lastenhoitoapu auttaa, kun lapsi sairastuu ja vakituinen hoitopaikka ei ole käytettävissä tai, kun vanhemmat muuten tarvitsevat lyhytaikaista lastenhoitoapua. Lastenhoitoapu on universaali ehkäisevä palvelu, joka on kaikkien lapsiperheiden ulottuvilla vuorokauden ajasta riippumatta. Erityinen merkitys sillä on perheille, joilla ei ole apuna omia lähiverkostoja. MLL valitsee, kouluttaa, ohjaa, tukee ja välittää hoitajat perheisiin. Perhe toimii hoitajan työnantajana. Myös hyvinvointialue voi ohjata perheen lastenhoitoavun piiriin ja halutessaan korvata perheelle aiheutuneita kuluja. Lastenhoitoavun hoitajista suuri osa on nuoria, jotka saavat hyvän koulutuksen ja toiminnan myötä myös merkittävää työ- ja vastuukokemusta. Toiminta edistää nuorten osallisuutta ja työelämätaitoja.

Hyvinvointialueen asukkaille ja ammattilaisille suunnattu toiminta

Kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen ja verkostot

Kohtaamispaikkatoiminta tarjoaa hyvinvointialueen asukkaille mahdollisuuden osallistua MLL:n järjestämään matalan kynnyksen toimintaan, kuten perhekahvilaan tai Jututtamo-vertaisryhmiin. Toiminta on kaikille avointa ja sen kohderyhmänä voivat olla esim. monimuotoiset perheet, maahanmuuttajaperheet, ydinperheet, lapset tai nuoret sekä eri yhdistysten vapaaehtoiset - ihmiset moninaisissa elämäntilanteissa. Kohtaamispaikkatoimintaa kehitetään yhteistyössä hyvinvointialueen perhekeskusverkoston ja muiden toimijoiden kanssa. Kohtaamispaikkatoiminnan kehittämisen kautta vahvistetaan vapaaehtoisten ohjaamien MLL:n perhekahviloiden kiinnittymistä osaksi kohtaamispaikkatoimintaa.

MLL:n Järvi-Suomen piiri on mukana niissä verkostoissa ja yhteistyöelimissä, joissa lapsiperheiden palveluja kehitetään. Yhteistyössä voimme ylläpitää ja kehittää Pohjois-Savon hyvinvointialueella sopivia tapoja tukea lapsiperheitä myös vapaaehtoistoiminnan keinoin. MLL:n työntekijät ovat mukana perhekeskusverkostoissa ja niiden ohjausryhmässä sekä lapsille, nuorille ja perheille suunnattujen tapahtumien suunnittelussa ja toteutuksessa yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Ammatillinen ohjaus ja koulutus paikallisyhdistysten ylläpitämien avoimien kohtaamispaikkojen (perhekahvilat ja kerhot) vapaaehtoisille

MLL:n Järvi-Suomen piirin tarjoama ammatillinen ohjaus lisää paikallisyhdistyksissä toimivien vapaaehtoisten osaamista sekä perheitä tukevan vapaaehtoistoiminnan pitkäjänteisyyttä ja näkyvyyttä. Koordinaattorin tehtävänä on paikallisen vapaaehtoistoiminnan ammatillinen ohjaus ja tuki, uusien vapaaehtoisten työmuotojen käynnistäminen, vapaaehtoisten rekrytoiminen ja kouluttaminen. Koordinaattori toimii linkkinä paikallisyhdistysten vapaaehtoisten ja kunnan toimijoiden välillä ja kehittää perhekeskustoimintaa yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyössä toimiminen varmistaa, että hyvinvointialueen ja MLL:n toiminta täydentävät toisiaan, eikä päällekkäisyyksiä synny.

MLL:n perhekahvilat

Perhekahvilat ovat MLL:n paikallisyhdistysten ylläpitämiä kynnyksettömiä kohtaamispaikkoja alueen perheille. Ne tarjoavat tukea ja tietoa vanhemmuudesta ja mahdollisuuden osallisuuteen ja sosiaalisten verkostojen luomiseen – perheet tutustuvat oman alueen muihin lapsiperheisiin ja samalla tietoisuus oman alueen palveluista kasvaa. Samalla lapset saavat seuraa ja mukavaa tekemistä. Perhekahvilat syntyvät vanhempien omasta aloitteesta ja toimivat vapaaehtoisvoimin. Toisinaan keskustelua on vauhdittamassa asiantuntija-alustajia tai vierailijoita. Keskustelujen aiheet nousevat perhekahvilan kävijöiden tarpeista ja ajankohtaisista aiheista.

MLL:n kerhotoiminta

MLL:n kerhotoiminta tukee lasten kasvua ja kehitystä, sekä vahvistaa lasten sosiaalisia taitoja, sosiaalista pääomaa ja osallisuutta. Kerhot tarjoavat lapsille mahdollisuuden oppia uutta, harjoitella ja kehittää taitojaan heitä kiinnostavissa asioissa ilman suorittamisen pakkoa. Kerhotoiminta suuntaa lasten vapaa-ajan käyttöä mielekkäällä ja kehittäväällä tavalla ja luo pohjan myöhemmälle harrastamiselle. Vanhempi-lapsikerhot tarjoavat vanhemmille tai isovanhemmille yhteistä tekemistä ja mahdollisuuden yhdessäoloon. Piiri tukee paikallisyhdistysten vapaaehtoisia kerho-ohjaajia ammatillisen ohjauksen ja koulutuksen kautta.

Ammatillinen ohjaus ja koulutus piirin vapaaehtoisille (tukihenkilötoiminta, selviydytään kiusaamisesta -toiminta, muu vapaaehtoistoiminta)

Piiri kouluttaa, ohjaa ja tukee piirin toiminnoissa toimivia vapaaehtoisia. Tällä vahvistetaan vapaaehtoisten osaamista ja toimintoihin osallistuvien hyvinvointia. Koulutuksen, tuen ja ohjauksen kautta vahvistetaan myös vapaaehtoisten osallisuuden tunnetta. MLL:n vapaaehtoistoimintaan voi tulla mukaan kuka tahansa, joka haluaa antaa osan ajastaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin.

Tukihenkilötoiminta

MLL:n tukihenkilötoiminta (perhekummi-, kaveri- ja ystäväksi maahanmuuttajäidille -toiminnat) on piirin organisoimaa, ammatillisesti ohjattua vapaaehtoistoimintaa. Toiminnasta kiinnostuneet vapaaehtoiset haastatellaan ja he osallistuvat tukihenkilöiden peruskoulutukseen. Peruskoulutuksen lisäksi tukihenkilöt saavat säännöllisesti ohjausta. Perheet voivat hakeutua toiminnan pariin itse tai ammattilaisen ohjaamana. Kunkin tukisuhteen aluksi määritellään

toiminnan tavoitteen yhdessä perheen ja tukihenkilön kanssa. Tukisuhteen lähtökohtana on vapaaehtoinen ja tasavertainen kumppanuus. Tukihenkilöt sitoutuvat toiminaan vuoden ajan perheen/lapsen kanssa. Kaikki tukihenkilötoiminnan muodot vahvistavat perheen ja sen jäsenten hyvinvointia sekä ehkäisevät mahdollista yksinäisyyden kokemusta.

Selviydytään kiusaamisesta -menetelmäkoulutus lapsia ja nuoria kohtaaville ammattilaisille
Selviydytään kiusaamisesta -toiminnassa koulutetaan myös nuorten kanssa toimivia ammattilaisia Selviytyjät-menetelmien käyttöön. Koulutusten tavoitteena on lisätä nuoria kohtaavien ammattilaisten osaamista kiusaamisen seurauksista, suojaavista tekijöistä ja kiusatun nuoren tukemisesta.

Toteutunut toiminta tilastoina

Tukihenkilötoiminta

Mittari	Toteutunut toiminta
Tavoitettu kohderyhmä, lukumäärä	88 perhettä, 74 vapaaehtoista
Millaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kohderyhmälle toiminnalla tavoitetaan? Kokeeko osallistuja oman terveyden ja hyvinvoinnin parantuvan?	<p>yksinäisyyden ehkäisy itsetunnon parantuminen harrastuneisuuden ja aktiivisuuden lisääntyminen luotettavan aikuisen malli kotoutumisen ja suomen kielen tuki arjen tuki mahdollisuus keskustella vanhemmuudesta</p> <p>Tuettavan yksinäisyyden kokemukset ovat vähentyneet 94,4 %. Tuettava on saanut tukea vanhemmuuteen keskustelun kautta 90,5 %. 99,4 % tukihenkilötoimintaan osallistuneista on saanut toiminnasta mielekästä tekemistä, yhdessä oloa ja hyvää mieltä. 84,9 % toimintaan osallistuneista on saanut käytännön apuja ja neuvoja arjen haasteisiin.</p>
Millä kaikilla Pohjois-Savon alueen paikkakunnilla toimintaa toteutetaan tai miltä kaikilta paikkakunnilta osallistujia saavutetaan?	Iisalmi, Kaavi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautavaara, Siilinjärvi, Tuusniemi, Varkaus
Millä keinoilla varmistetaan, että kohderyhmän edustaja pääsee ja löytää avustetun toiminnan piiriin?	Markkinoimme toimintaa laajasti koko hyvinvointialueella somessa ja eri alustoilla sekä yhteistyöverkostoissa ja teemme tiivistä palveluohjauksellista yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.
Toiminnan kokonaistavoitteiden seurantaan ja arviointiin käytettävät mittarit. Mitä toimintoja seuranta-ajalla saadaan avustetulla toiminnalla edistettyä?	Ks. ylin laatikko sekä järjestelmään kirjoitettu raportti.

Selviydytään kiusaamisesta -toiminta

Mittari	Toteutunut toiminta																																				
Tavoitettu kohderyhmä, lukumäärä	selviydytään kiusaamisesta -toiminta: vertaisryhmiin osallistujamäärät (kevään ryhmässä 5 nuorta, syksyn ryhmässä 4 nuorta, verkkoryhmä 4 nuorta). 91 nuorten käyntikertaa ryhmissä. Kaikkien 13 ryhmään osallistuneen nuoren ensi-/yksilötapaaminen + lisäksi viisi muuta yksilötapaamista.																																				
Millaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kohderyhmälle toiminnalla tavoitetaan? Kokeeko osallistuja oman terveyden ja hyvinvoinnin parantuvan?	<p style="text-align: right;">Toteuma/tavoite</p> <table> <tr> <td>Sain ryhmästä tukea itsetuntooni</td> <td>93</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td></td> <td>%</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>Ryhmä vaikutti myönteisesti mielialaani</td> <td>95</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td></td> <td>%</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>Ryhmän jälkeen kiusaamiskokemus on vaivannut mieltäni vähemmän</td> <td>80</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td></td> <td>%</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>Sain keinoja kiusaamiskokemusten käsittelyyn</td> <td>90</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td></td> <td>%</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>Sain ryhmästä vertaistukea</td> <td>93</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td>%</td> <td>%</td> </tr> <tr> <td>Koin oloni turvalliseksi ryhmässä</td> <td>97%</td> <td>90</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>%</td> </tr> </table>	Sain ryhmästä tukea itsetuntooni	93	80		%	%	Ryhmä vaikutti myönteisesti mielialaani	95	80		%	%	Ryhmän jälkeen kiusaamiskokemus on vaivannut mieltäni vähemmän	80	80		%	%	Sain keinoja kiusaamiskokemusten käsittelyyn	90	80		%	%	Sain ryhmästä vertaistukea	93	90		%	%	Koin oloni turvalliseksi ryhmässä	97%	90			%
Sain ryhmästä tukea itsetuntooni	93	80																																			
	%	%																																			
Ryhmä vaikutti myönteisesti mielialaani	95	80																																			
	%	%																																			
Ryhmän jälkeen kiusaamiskokemus on vaivannut mieltäni vähemmän	80	80																																			
	%	%																																			
Sain keinoja kiusaamiskokemusten käsittelyyn	90	80																																			
	%	%																																			
Sain ryhmästä vertaistukea	93	90																																			
	%	%																																			
Koin oloni turvalliseksi ryhmässä	97%	90																																			
		%																																			
Millä kaikilla Pohjois-Savon alueen paikkakunnilla toimintaa toteutetaan tai miltä kaikilta paikkakunnilta osallistujia saavutetaan?	Live-ryhmä Kuopiossa, verkkoryhmiin voi osallistua kaikista hva:n kunnista.																																				
Millä keinoilla varmistetaan, että kohderyhmän edustaja pääsee ja löytää avustetun toiminnan piiriin?	Markkinoimme toimintaa laajasti koko hyvinvointialueella somessa ja eri alustoilla sekä yhteistyöverkostoissa ja teemme tiivistä palveluohjauksellista yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.																																				
Toiminnan kokonaistavoitteiden seurantaan ja arviointiin käytettävät mittarit. Mitä toimintoja seuranta-ajalla saadaan avustetulla toiminnalla edistettyä?	Ks. ylin laatikko sekä järjestelmään kirjoitettu raportti.																																				

Tilapäinen lastenhoitoapu

Mittari	Toteutunut toiminta
Tavoitettu kohderyhmä, lukumäärä	toteutuneet tunnit 2240,6 järjestyneet tilaukset 515 käyttäjäperheitä 109 hoitajien määrä 66
Millaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kohderyhmälle toiminnalla tavoitetaan? Kokeeko osallistuja oman terveyden ja hyvinvoinnin parantuvan?	yksinäisyyden ehkäisy arjen tuki jaksamisen ja mielen hyvinvoinnin tukeminen oman ajan mahdollistaminen ja harrastamisen tuki

Millä kaikilla Pohjois-Savon alueen paikkakunnilla toimintaa toteutetaan tai miltä kaikilta paikkakunnilta osallistujia saavutetaan?	Iisalmi, Kuopio, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Varkaus
Millä keinoilla varmistetaan, että kohderyhmän edustaja pääsee ja löytää avustetun toiminnan piiriin?	Markkinoimme toimintaa laajasti koko hyvinvointialueella somessa ja eri alustoilla sekä yhteistyöverkostoissa ja teemme tiivistä palveluohjauksellista yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.
Toiminnan kokonaistavoitteiden seurantaan ja arviointiin käytettävät mittarit. Mitä toimintoja seuranta-ajalla saadaan avustetulla toiminnalla edistettyä?	Ks. ylin laatikko sekä järjestelmään kirjoitettu raportti.

Perhekeskustoiminta

Mittari	Toteutunut toiminta
Tavoitettu kohderyhmä, lukumäärä	Keräämme tilastoihin tiedot myös paikallisyhdistysten toiminnasta vuoden vaihteen jälkeen.
Millaista hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä kohderyhmälle toiminnalla tavoitetaan? Kokeeko osallistuja oman terveyden ja hyvinvoinnin parantuvan?	yksinäisyyden ehkäisy virkistys ja vertaistuki keskustelu vanhemmuudesta vertaisten ja vapaaehtoisten kanssa tiedon lisääntyminen osallisuuden kokemuksen lisääntyminen
Millä kaikilla Pohjois-Savon alueen paikkakunnilla toimintaa toteutetaan tai miltä kaikilta paikkakunnilta osallistujia saavutetaan?	Kiuruvesi, Vieremä, Sonkajärvi, Iisalmi, Pielavesi, Lapinlahti, Varpaisjärvi, Kuopio (sisältää myös Nilsia, Juankoski, Maaninka, Karttula, Vehmersalmi), Siilinjärvi, Tervo, Vesanto, Kaavi, Tuusniemi, Rautalampi, Suonenjoki, Leppävirta, Varkaus ja Joroinen
Millä keinoilla varmistetaan, että kohderyhmän edustaja pääsee ja löytää avustetun toiminnan piiriin?	Tuemme paikallisyhdistysten vapaaehtoisia toimintansa markkinoimisessa mm. kouluttamalla heitä. Markkinoimme myös paikallisyhdistysten toimintaa somessa ja yhteistyöverkostoissa.
Toiminnan kokonaistavoitteiden seurantaan ja arviointiin käytettävät mittarit. Mitä toimintoja seuranta-ajalla saadaan avustetulla toiminnalla edistettyä?	toimintaan osallistujamäärät ohjaukset perhekahvilavierailujen määrä yhdistysvierailujen määrä koulutusten määrä tapahtumat